

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 800
Letna naročnina L 1.500
Letna inozemstvo L 2.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XIV. - Štev. 17 (688)

Gorica - četrtek 19. aprila 1962 - Trst

Posamezna številka L 30

PRVI MAJ 1962

Materialne in duhovne dobrine

MATERIALNO BLAGOSTANJE SE MNOŽI

Kljub prerokbam, ki jih je Karel Marx izrekel na račun kapitalističnega Zapada, ni opaziti, da bi delavski in kmetijski sloj v zapadnih državah šla iz slabega na slabše v neizbežno socialno revolucijo. Nasprotno, posebno v zadnjih dveh desetletjih opažamo, da se materialno blagostanje na kapitalističnem Zapadu vedno bolj množi in širi. O tem govorijo statistike in o tem priča tudi naša izkušnja. Vse zapadne demokratično urejene države doživljajo velik gospodarski vzpon, ki ponekod prehaja v »gospodarski čudež«, kakor n. pr. v Nemčiji in v Italiji. Materialne dobrine se ne samo vedno bolj večajo, temveč se vedno bolj pravično delijo, tako da so gospodarska izboljšanja vedno bolj deležni tudi delavci in kmetje. Nočem s tem trditi, da je socialna pravičnost že gotova stvar, vendar smo na poti, da jo v mejah možnosti dosežemo. V tem oziru je treba še veliko narediti, posebno tu v Italiji; kljub temu mora nepristranski opazovalec pritrditi, da so demokratične vlade v Italiji v tem oziru že veliko naredile in da imajo resne namene še marsikaj storiti, da bo ne samo narodni dohodek vedno večji, nego da bo tudi vedno bolj pravično razdeljen. Naj omenim v tem oziru izboljšani davčni sistem, ki skuša vedno bolj zadovati one z visokimi dohodki in razbremeniti one z nižjimi. To je namen vsakokrajnih davčnih prijav po zakonu Vanoni. Najhujše se torej v fazi gospodarskega napredka na vsej črti. S tem se strinjajo vsi gospodarski kritiki. Materialno blagostanje raste in prodira že tudi v hiše delavcev in kmetov. Dovolj da pogledamo, kako si lepšajo hiše, jih opremljajo ne samo z radijskimi aparati, nego tudi že s televizorji, kuhalniki, hladilniki; na delo se danes že vsak delavec vozi vsaj z »vespo« ali kakim drugim motorjem, ako nima še svojega »topolina« ali »600«. Težnja pa je, da bi si preskrbeli tudi kmetje in delavci primerne avte, kot jih že imajo v Severni Italiji delavci po vseh večjih podjetjih. V drugih državah Zapadne Evrope in v Severni Ameriki smo v tem še bolj naprej.

MATERIALNO BLAGOSTANJE RASTE TUDI PRI NAS

To večje materialno blagostanje kaže svoje uspehe tudi pri nas na Primorskem. Bodisi na Trkaškem, bodisi na Goriškem naš delavec in kmet uživa dosti večje materialno blagostanje, kot pa smo ga poznali pred 30 leti, da ne govorim o še daljši preteklosti. Dejstva so dejstva in ne gre jih tajiti, kot to delajo razni levičarji, ki tajijo vse, kar ustvarja dobrega demokracija zato, da tem bolj povečujejo to, kar naj bi ustvaril socializem tam, kjer je na vladi.

DUHOVNA REVŠČINA SE VEČA

Toda spričo tega vedno večjega materialnega blagostanja opažamo drugo vedno večjo revščino. To je duhovna revščina. Preteklo nedeljo je na to opozoril vodilni ital. dnevnik Corriere della Sera. List pravi: Opažamo, da raste gospodarski in tehnični napredek, na duhovnih in kulturnih dobrinah pa je italijansko ljudstvo vedno bolj revno. To skuša članek dokazati tudi iz statistik, ko navaja, kako raste potrošnja za vse mogoče stroje in iznajdbe, ki lajšajo človeku trud in delajo življenje bolj udobno, padajo pa stroški za kulturne in duhovne potrebe. Med temi navaja knjige, gledališče, študijske stroške in podobno. Zoključuje: tehnika in udobje raste, duhovna kultura pa se niža.

Koliko bolj porazna bi bila ta slika, ako bi ji dodali še, kako pada in se niža versko življenje Italijanov, kako gineva zanimanje za verske vrednote.

CERKEV NAS POZIVA V BOJ ZOPER DUHOVNO REVŠČINO

Papeži so v svojih socialnih enciklikah tak razvoj predvidevali. Zato so vsi, od

Leona XIII. v Rerum novarum do Janeza XXIII. v Mater et Magistra poudarjali, da je treba vskladiti tehnični in gospodarski napredek z napredkom duhovnega življenja in zlasti še z napredkom verskega življenja. Tako je zapisal Pij XI. v Quadregesimo anno: »Božja previdnost je tudi po izvirnem grehu določila, naj bo delo človeku v prid za dušo in telo. Toda sedaj se to sredstvo, ki naj bi človeka plemenitilo, spreminja v sredstvo pogube; mrtvo materijo človek z delom dviga in plemeniti, njegova osebnost pa se kvari in izgublja na ceni.« Isto je potrdil Pij XII. za Božič leta 1953: »Našo dobo označuje silen kontrast med neizmernim tehničnoin znanstvenim napredkom in med strašnim nazadovanjem človečnosti, kajti karakteristika sedanjega človeka je, da spreminja samega sebe v velikana fizičnega sveta na škodo svojega duha in postaja tako majhen pritlikavec v nadnaravnem in večnem redu.«

Da ne zamre in ne okrne človeški duh, je potrebna duhovna preobnova, je potrebno, da postavimo vrednote na njih pravo mesto tako, da damo materialnim dobrinam mesto, ki jim gre, duhovnim pa prav tako, sicer bo človek postal znova suženj, in sicer suženj svojega napredka in svojih strasti. V ta namen Cerkev poziva vse, zlasti še delavce in kmete, naj ne pozabijo na svojega duha. Skrbe naj zanj, za svojo dušo, ker velja tudi za vse človeštvo, kar je naš Učenik rekel o posamezniku: »Kaj pomaga človeku, ako cel svet pridobi, svojo dušo pa pogubi.« V to naj služi zlasti posvečevanje nedelj. Zapoved o posvečevanju Gospodovega dne je dal Bog Mojzesu ne samo zase, temveč tudi v blagor človeka samega. V encikliki Mater et Magistra pojasnjuje sv. oče Janez XXIII.:

»Praznovanje Gospodovega dne ni samo dolžnost, nego tudi potreba človeka, da napravi pavzo v napornem telesnem delu za oddih trudnih udov, za pametno veselje in v prid družinski skupnosti, ki zahteva pogosto srečanje in mirno skupno življenje med člani družine. Vera, morala in higiena se ujemajo v zapovedi o periodičnem počitku, ki ga Cerkev že stoletja uveljavlja v posvečevanju nedelje.

Ali na žalost moramo ugotavljati in obžalovati nemarnost, da ne rečemo naravnost zaničevanje te svete zapovedi s pogubnimi posledicami za dušno in telesno zdravje dragih delavcev...«

Letošnji prvi maj, ki se nanj pripravljamo, naj nas spomni ne samo na boj delavcev za njihove pravice, da si pridobijo vedno bolj človeka vredno življenje, temveč še bolj na potrebo, da se delavci in kmetje tudi duhovno dvignejo do spoštovanja duhovnih in verskih vrednot, ki so danes tako prezrane in malo cenjene ravno pri delavcih in pri naši mladini.

K. H.

Pomladni motiv naše zemlje

NOVA FRANCOSKA VLADA

Francozi so z nedavnim referendumom potrdili evianske sporazume in podelili De Gaulleu posebna pooblastila. Istočasno se je velika večina francoskega naroda izrekla proti teroristični dejavnosti OAS-a. Mnogi so predvidevali, da bo De Gaulle sedaj razpustil parlament in poklical prebivalstvo k splošnim volitvam. Nedvomno bi se tudi na teh volitvah golistična stranka utrčila. De Gaulle pa se je raje odločil za preosnovo vlade.

V nedeljo 15. t. m. je novi od De Gaulle imenovani ministrski predsednik Georges Pompidou predstavil državnemu poglavarju seznam nove vlade. Ta obsega 22 ministrov in 7 državnih tajnikov. Sestava nove vlade se v marsičem razlikuje od prejšnje Debrejeve. V njej namreč sodelujeta dva ugledna predstavnika krščanskih demokratov Pflimlin in Schuman, ki sta znana po velikih simpatijah do evropeističnih idej. Med ostalimi

pa je 8 osebnosti, ki ne pripadajo političnim strankam. Sam ministrski predsednik Pompidou ni politična osebnost. Bil je generalni ravnatelj Rotschildove banke in upravni svetnik mnogih velikih podjetij. Vsekakor pa je bil vedno ugleđen in upoštevan De Gaulleov svetovalec. V novi vladi obdržijo med drugimi prejšnje resore zunanji minister Couve de Murville, obrambni minister Messmer, notranji minister Frey in minister za alžirske zadeve Joxe.

Novo vlado čaka ogromno dela predvsem v zvezi z izvajanjem dogovorov o Alžiriji. V notranji politiki naj bi po mnenju nekaterih prišlo do socialnih preosnov. V zunanji politiki pa se čuti potreba po navezavi tesnejših stikov z zavezniki za vskladitev zahodne politike in za rešitev nekaterih vprašanj, ki so povezana z Atlantsko zvezo in z evropsko skupnostjo.

General Salan v zaporu

Veliki teden je prinesel v zapleteni alžirski zadevi nepričakovan razvoj: na veliki petek so v neki hiši sredi Alžira aretirali generala Salana, poglavarja teroristične organizacije OAS. Vojaštvo je bilo na rednem pregledu hiš v francoskem delu mesta, ko so na lepem odkrili generala Salana v nekem stanovanju skupaj z njegovo družino in nekaterimi prijatelji. Ravno so se pripravljali, da v miru obhajajo veliki noč. General Salan ni nudi nobenega odpora pri aretaciji, temveč se je topo udal, češ ali danes ali jutri je moralo do tega priti.

Generala so takoj prepeljali v Pariz v zapore Santé, kjer je sedaj v posebnem oddelku in čaka na sodbo, ki bo morda že v sredi maja. Kot znano, je pariško sodišče generala Salana že obsodilo na smrt v odsotnosti zaradi udeležbe pri ponesrečenem udaru v maju 1960. V istem zaporu čaka na svojo usodo Salanov najožji sodelavec general Jouhaud, ki je bil aretiran nekaj tednov prej in obsojen na smrt. Sedaj čaka, kaj poreče general De Gaulle, kajti od njega

zavisi ali bo uporni Jouhaud pomoščeno ali ne.

OAS, ki je izgubila svojega voditelja, pa ni s tem vrgla puške v koruzo, vsaj tako hitijo zatrjevati njeni preostali voditelji. Za novega njenega voditelja se je oklical general Gardy. Toda zdi se, da niso vsi z njim zadovoljni. Zato je slišati, da gre za kulisami trd boj, kdo bo nasledil generala Salana v vodstvu teroristične OAS. Vsekakor gredo atentati OAS z nezmanjšano silo dalje. Prav na veliko noč je bilo njih število še večje kot prej. Kljub temu pa so znaki, ki kažejo, da so OAS dnevi šteti, kajti general De Gaulle je dal novemu vrhovnemu poveljniku v Alžiriji generalu Fouquetu vsa pooblastila, da tudi s silo zatire upor OAS. Med temi pooblastili je tudi to, da sedaj smejo vojaki streljati na upornike brez poziva, da nihče ne sme na okna in balkone, ker ga sicer smejajo kar ustreleti, da so čistke v mestih vedno pogostejše in da so začeli pošiljati v Alžirijo nove sveže čete, ki nadomestujejo dosedanje, ki so se v bojih z OAS bolj manj z njo

Po Gromikovem obisku

Na veliko soboto je odpotoval iz Beograda sovjetski zunanji minister Gromiko. Kot smo že poročali, se je v Jugoslaviji zadržal pet dni. Med tem časom je imel politične razgovore z zunanjim ministrom Popovićem, Edvardom Kardeljem, maršalom Titom in drugimi vodilnimi možmi jugoslovanske politike. O razgovorih niso dali nobenih posebnih izjav. Vendar se zdi, da je bil Gromiko zadovoljen z uspehom svojega obiska.

Medtem so v ZDA izdali poročilo, da so posodili Jugoslaviji 24 milijonov dolarjev za nakup kmetijskih presežkov, volne in drugega blaga. Posojilo bo Jugoslavija vrnila deloma v denarju, deloma v dinarjih.

Torkovi časopisi pa govorijo o obisku italijanskega ministra za zunanjo trgovino Pretija, ki bo šel v Beograd, da obnovi trgovinsko pogodbo z Jugoslavijo. Trgovska izmenjava med obema državama

je zašla v krizo, ker Jugoslavija več uvaža iz Italije kot pa izvažajo nima denarja, da bi nakupljeno blago redno plačevala. To je posledica hude gospodarske krize, ki je zajela to zimo jugoslovansko gospodarstvo. Ta kriza je tudi velika skrb vseh odgovornih v Beogradu, ki iščejo sredstev, kako jo zajeti in kako se iz nje izkopati. Kot vidimo, jim mislijo pri tem znova pomagati njih zapadni prijatelji Amerikanci in Italijani. Ti so na take žrtve vedno pripravljeni, samo da bi Tito ne zajadril predaleč v sovjetske vode. Na drugi strani pa išče Tito vedno novih stikov s Sovjeti tudi zato, da bi ga zapadnjaki ne preveč privezali nase in da bi ohranil svojo nevtralnost.

Kot je videti, mu ta politika še vedno prinaša bogatih uspehov, da more še naprej graditi jugoslovanski socializem ob vedno večjem odporu ljudstva in ob vedno večjih neumnostih v gospodarstvu.

pobratile. Dobro znamenje je tudi, da vlada na deželi precejšen mir in da je ostal upor samo po večjih mestih. Francozi so poklicali na pomoč zoper OAS tudi nove alžirske stražne čete, ki so jih pravkar ustanovili. Vse to priča, da bo boj zoper upornike v mestih polagoma uspešnejši in da bo tudi to zadnje poglavje v alžirski vojni v doglednem času zaključeno.

V Argentini zmaga je general

Velika noč je bila v Argentini in posebno še v njeni prestolnici zelo nemirna in polna najrazličnejših nasprotujočih si novic. Časopisi so vsak dan prinašali novice o novih zapletih in razpletih. Zadnje vesti pravijo, da so zmagali nepopustljivi generali, ki hočejo na vsak način preprečiti, da bi peronovci prišli na oblast. Čuden razvoj krize se je zapletel, ko se je suhozemska vojska razdvojila. En del z generalom Poggijem je bil radikalen in je zahteval od predsednika Guida, da prekliche veljavnost volitev iz meseca marca; drugi del vojske z generalom Rauchom na čelu pa je bil bolj »demokratičen« in je na predsednika Guida pritiskal, naj volitev ne razveljavi. Oba generala sta že mobilizirala vsak svoj del armade in vojaki so že marširali proti Buenos Airesu, da z orožjem v roki izsilijo vsak svojo rešitev. Zdelo se je že, da bo v mestu krvavo obračunavanje, ko je posegla vmes mornarica. Ta je čakala na razvoj. Na velikonočni ponedeljek je pa nastopila in se izjavila za generala Poggija. S tem je tehnika padla na stran radikalnih elementov in predsednik Guido je moral pristati na pritisk vojakov in razveljaviti vse volitve od meseca novembra 1961 dalje. Obe nasprotni strani v suhozemski vojski sta se s tem sprijaznili in v Argentini je trenutno mir. Vse tri veje vojnih sil, letalstvo, suhozemska vojska in mornarica so našle soglasje, da peronovci ne smejo na oblast ne z volitvami in ne drugače.

Ostane pa veliko vprašanje, kaj bodo sedaj ukrenili peronovci in njih zavezniki komunisti. Bodo sprejeli svoj poraz ali bodo začeli z velikimi splošnimi stavkami in z revolucijo po ulicah? To je vprašanje, na katero danes nihče ne more dati odgovora.

Ameriška izstrelitev na Luno

Na velikonočni ponedeljek so Amerikanci imeli trdno upanje, da pošljejo svojo raketo na Luno. Pripravili so nov ogromen satelit Ranger IV. Sestavljen je bil iz treh delov in visok kakih 30 m. Na konici je imel veliko raznih instrumentov, med njimi tudi fotografski aparat, ki bi moral pošiljati slike z Lune, in razne naprave za merjenje.

Odlet je redno uspel in graditelji so že upali na velik uspeh, ko so po dveh urah izgubili stik s satelitom. Umolknila je radijska sprejemna postaja. Satelit plove dalje, a človek nima več stika z njim.

Malo pozneje so sporočili, da so sovjetski znanstveniki izstrelili satelit Kozmos III., ki nosi razne znanstvene naprave.

KRŠČANSKI NAUK

Kako naj molimo

V noči pred svojim trpljenjem je šel Jezus z učenci na Oljsko goro. Ko je prišel tja, jim je rekel: »Molite, da ne pridete v skušnjava.« On sam se je odtrgal od njih nekako za lučaj kamna in je padel na kolena ter molil: »Oče, ako hočeš, vzemi ta kelih od mene, vendar ne moja, ampak tvoja volja se zgodi.« Tedaj se mu je prikazal angel z neba in ga krepčal. Ko so ga obšle smrtne težave, je še bolj goreče molil in njegov pot je postal kakor kaplje krvi, ki so tekale na zemljo. (Luk 22, 39-44).

Ko molimo, mora biti naše srce pri Bogu; misliti moramo na to, s kom govorimo in kaj prosimo. Če tako molimo, molimo *pobožno*. Da bomo pobožno molili, se moramo pred molitvijo *zbrati* in se ogibati vsega, kar nas od zbranosti odvraca. Dokler se trudimo, da bi zbrano molili, je naša molitev dobra, čeprav se nam vsiljujejo vedno znova raztresene misli in jih skušamo sproti odpoditi.

Ce se ob molitvi spomnimo na to, da je Bog naš Sstvarnik in Gospod, mi pa ubogi grešniki, popolnoma odvisni od njegove milosti, tedaj molimo *ponižno*.

Kadar se pri molitvi popolnoma izročimo sveti volji božji in mu prepustimo, kdaj in kako nas bo uslišal, molimo *vdano*.

Zaupno molimo, če se zavedamo, da nas bo naš najboljši Oče gotovo uslišal, čeprav včasih drugače, kot mi pričakujemo. On ve bolje kot mi, kaj je za nas dobro.

Kristus na Oljski gori ni jenjal moliti, vztrajal je, dasi je bila njegova duša žalostna do smrti. Tako moramo tudi mi *stano-vitno* moliti, če nas Bog takoj ne usliši.

Kadar prav molimo, smo z Bogom združeni in to nam veča ljubezen do Očeta. Bolje tudi razumemo božje ravnanje z nami in znamo prav ceniti zemeljske dobrine. Taka molitev nas utrjuje v dobrem, tolaži v bridkosti, nam daje pomoč v stiski. Z dobro molitvijo si izprosimo tudi veliki dar stanovitnosti do konca.

Kraj molitve. Molimo lahko povsod. Najbolje pa molimo tam, kjer nas nihče ne moti in se lažje zberemo, na pr. v cerkvi, ali pa pred križem ali pred kako sveto podobo.

Vedenje pri molitvi. Z zunanjim vedenjem izražamo svoje notranje razpoloženje. Tudi telo mora sodelovati pri naši molitvi, ker je določeno za plačilo na drugem svetu. Ko se priklanjamo, poklekujemo ali klečimo, pokažemo svojo ponižnost. Ko vstanemo, pokažemo svoje spoštovanje, veselje in pripravljenost za službo bogu; s sklenitvijo rok izrazimo svojo pobožnost in vdano Bogu. — Ko se trkamo na prsi, hočemo izraziti zavest svoje grešnosti pred Bogom.

Zgledi: Razliko med ošabno in ponižno molitvijo nam je pokazal Jezus v priliki o farizeju in cestinarju. (Luk 18, 9-14). — O stanovitni molitvi govori Jezus v priliki o prijatelju, ko je šel ponoči prositi tri hlebe. (Luk 11, 5-13). Za zgled stanovitne (vztrajne) molitve je tudi prošnja kananejske žene. (Mat 15, 21-28).

Sveta Katarina Sienska

Svetnica se je rodila v Sieni 25. marca 1347 kot predzadnji otrok družine Benincasa, ki je štela 25 otrok. Večji del svojega življenja je preživel v Sieni, a umrla je v Rimu 29. aprila 1380, stara komaj 33 let.

V teh kratkih letih je Katarina dosegla visoko stopnjo svetosti in bila odlikovana z nešteti milostmi nadnaravnega življenja. Bila je celo stigmatizirana, to pomeni, da je nosila Kristusove rane. Njeno življenje je bilo polno odpovedi, nesebične ljubezni do bližnjega. Kot tretjerednica svetega Dominika se je tri leta vadila v strogem molku, tako da je govorila le s predstojnico in spovednikom. Postila se je vedno, nosila spokorno obleko in spala na tleh. Vse njeno bogato življenje je bilo kronano s trnjevo krono, ki si jo je že v zgodnji mladosti sama izbrala.

Toda sveta Katarina ni velika samo po svetniškem življenju tihe in preproste tretjerednice, ampak tudi zaradi zaslug, ki si jih je pridobila v italijanskem kulturnem in političnem življenju ter predvsem zaradi njenega odločnega nastopa v težkih in razburkanih časih, ko so papeži prebivali v Avignonu v Franciji in ko so Cerkvi pretili nevarnosti vseh vrst.

Starejši življenjepisec poudarja pri Katarini njeno spokorno življenje in njene izredne mistične sposobnosti in odlike. To pa zato, ker si niso mogli ustvariti jasne slike, kakšne zasluge si je Katarina pridobila izven samostana in kakšno mesto je zavzemala v cerkvenopolitičnem življenju. Moderni življenjepisec pa poudarja predvsem te njene zasluge. To je danes mnogo lažje, ker so zgodovinske študije zavzele mogočen razmah.

Katarina zavzema v italijanski literaturi častno mesto. Njena pisma, ki jih je 373, so vsebinsko in jezikovno na dostojni višini. Po svoji teološki in mistični popolnosti stojijo lahko v isti višini kakor spisi svete Terezije Velike.

Z besedo, obiski in s spisi na razne osebnosti je sveta Katarina skušala pomirjevalno vplivati pri sporih, ki so bili vsakdanja zadeva med italijanskimi mesti. Prošla in rotila je papeža, naj se vrne v Rim in naj da zopet Rimu tisto mesto, ki je v cerkveni zgodovini vedno imel. Papež Gregor XI. se je tej prošnji vdal in se leta 1376 vrnil v Rim. In ker so zaradi te vr-

nitve nastale nove težave in so francoski kardinali izvolili protipapeža in se je začel zapadni razkol, je Katarina rotila škofove in kardinale, naj se oklenejo pravega papeža. Dosegla je, da se ga je oklenila vsaj vsa Italija.

Ta neustrašena in pogumna svetnica je s svetim Frančiškom zavetnica Italije. Pokopana je v Rimu v cerkvi S. Maria sopra Minerva. Za svetnico jo je 29. jun. 1461 razglasil Pij II. (Enea Silvio Piccolomini), ki je bil sam iz Sieni in nekaj časa tudi tržaški škof. Poteklo je torej 500 let od te razglasitve in v Italiji se vršijo posebne proslave. V Sieni sedaj, v Rimu pa bodo v juniju.

Iz.

Iz življenja Cerkve

Milijon dolarjev katoliški univerzi

Katoliška univerza Notre-Dame v Združenih državah je prejela milijon dolarjev v dar. To je največji dar, ki ga je kdaj koli prejela univerza od privatne osebe. Velik dar ji je naklonil predsednik petrolejske družbe O'Saughnessy.

Državni predsednik na duhovnih vajah

Predsednik Filipinov Dioscado Macapagal se je z ženo in sinovi udeležil zaprtih duhovnih vaj. Dom duhovnih vaj vodijo misijonarji Božje besede. Dom so ustanovili pred osmimi leti. Od takrat dalje prihajajo radi k duhovnim vajam tudi senatorji in člani parlamenta.

Brezbožni pedagog je postal katoličan

Dr. Hsu Chuek-shik, ki je poučeval na učiteljski na Formozu, se je spreobrnil. Na njegovo spreobrnjenje je vplivala njegova hčerka, ki je bila že katoličanka. Prišel je v stik z jezuitskim patrom Murphyjem, ki je dejal, da je poznal sveto pismo bolje, kot on. Dr. Hsu je študiral v Nemčiji. Kasneje je bil dekan pedagoške fakultete v Nankingu. Zadnji čas je poučeval zgodovino filozofije na univerzi Taiwan na Formozu.

Dr. FRANCISEK SEGULA, RIM

(II. nadaljevanje)

II. POSAMEZNE KNJIGE NOVE ZAVEZE

Omenili smo že, da nova zaveza po odredbi tridentinskega cerkvenega zbora šteje 27 kanoničnih knjig. Delimo jih v zgodovinske, poučne in preroške.

Med zgodovinske knjige štejemo štiri evangelije in Apostolska dela; med poučne spadajo vsi apostolski listi; preroška knjiga nove zaveze je pa samo ena in sicer Razodetje sv. Janeza apostola.

1. ZGODOVINSKE KNJIGE

Prvo mesto med knjigami nove zaveze imajo evangeliji.

Evangelij je grška beseda (eu-angelion), ki pomeni blagovest ali veselo novico. Evangeliji torej niso zgodovinske knjige v modernem pomenu besede. V njih zastoj iščemo točne zgodovinske podatke in časovno nit nasledujočih si dogodkov. Namen evangelijev je, da oznanjajo veselo novico o odrešenju, to je življenju in nauk Jezusa Kristusa. Gre za nadnaravne knjige, ki so pisane po nadvihnjenju Sv. Duha. Povedo, da se je to ali ono zgodilo, ne da bi pri tem potrebovale dokazov kraja in časa. Vendar pa opisujejo zgodovinsko osebnost našega Odrešenika, zato jih imenujemo zgodovinske knjige.

Apostolska dela so nadaljevanje evangelijev. Glede na zgodovinsko vprašanje imajo torej enak značaj kakor evangeliji sami.

a) SINOPTIČNI EVANGELIJI

Prve tri evangelije imenujemo sinoptične. V izbiri tvarine so si zelo podobni. Zato so jih že od nekdaj radi pisali v stolpcih druga poleg drugega, da bi imeli boljši pregled o vseh podobnostih in razlikah. »Synopsis« je grški izraz za pregled, od tod torej ime »sinoptični« evangeliji. Tri prve evangeliste imenujemo kratko »sinoptike«.

Preden je bil evangelij prvokrat zapisan, so ga apostoli dolga leta ustno oznanjali. Jezus je apostolom naročil, naj pridigajo njegov nauk, ni jim pa naložil obveznosti, da bi morali krščansko blagovest napisati.

Apostolska kateheza se je prvim kristjanom živo vtisnila v spomin. Medtem ko so jo prenašali od enega do drugega, je sčasoma posebno pri večkratnem ponavljanju dobila neko določeno in ustaljeno obliko glede na izbiranje in razvrstitev evangeljskih zgodb. Takšno, v apostolskih časih izoblikovano ustno izročilo, je postalo podlaga pisanim evangelijem. O njem nam pričajo najstarejši cerkveni zgodovinarji, posebno Papija in Evzebij.

Apostol Matej je prvi napisal svoj evangelij v aramejskem jeziku, kakor ga je slišal iz Gospodovih ust. Poleg lastnih doživljanj v zvezi z Jezusom se prvi evangelist opira na ustno izročilo.

Peter, ki je bil že v Palestini najbolj

Novi slovenski prevod sv. pisma

Genezareth in genezareško jezero

udeležen pri nastanku in izoblikovanju ustne kateheze, je to prenesel v Rim, da jo prilagodi rimskim kristjanom. V tej obliki jo je Marko kot Petrov učenec ponovno poslušal v Rimu. Na pobudo apostola Petra jo je napisal v grškem jeziku za rimske kristjane.

Okrog leta 62 po Kr. je Pavlov spremljevalec Luka v Rimu spoznal Markov evangelij. Obenem z drugimi ustnimi in pisanimi viri ga je uporabil pri sestavi svojega evangelija. Tudi Luka je napisal evangelij v grškem jeziku za kristjane Pavlovih cerkvenih občin na Vzhodu.

Ko se je Markov evangelij že razširil tudi po vzhodnih deželah, ga je tam uporabil neznani avtor, ki je Matejev aramejski evangelij prevedel na grški jezik. Ne da se dokazati, da bi se prevajalec Matejevega aramejskega evangelija naslanjal tudi na Luka, ali obratno, da bi Luka pri sestavljanju svojega evangelija uporabljal aramejskega Mateja. Vendar se Matej in Luka na mnogih mestih, ki jih nista skupno povezala po Marku, močno ujemata. Iz tega se da sklepati, da sta oba uporabljala še neki drugi nekanoničen pisan vir. Tisti deli evangelija pa, ki so izključno Lukova lastnina, morajo imeti svoj izvor še v drugih ustnih in pisanih virih, o katerih pa cerkveno izročilo molči.

Osebnostne spremembe

Upokojeni župnik in dekan v Avberu g. Gabrijel Piščanec je bil razrešen upraviteljstva avberske župnije. Upokojeni gospod ostane pa še nadalje v Avberu in bo po svojih močeh tam duhovno skrbel za vernike. Novi upravitelj avberske župnije je g. Ivan Budin, župnik v Dutovljah.

G. Janez Vilhar se je vsled bolehnosti odpovedal senožeški župniji, kjer je pastiral skoraj 40 let. Preselil se je v Postojno, kjer bo pomagal v dušnem pastirstvu. Za župnega upravitelja v Senožečah je bil imenovan gospod Rado Sonc, ki bo soupravljal tudi župnijo Ubeljsko-Razdrto.

Peter, ki je bil že v Palestini najbolj

Premisli tudi ti ...

26. APRILA - Jezus se prikaže Mariji in jo pokliče po imenu: »Marija!« (Jan 20, 11-18)

Le, ako nas Bog kliče, lahko verujemo. Vera je dar božji.

27. APRILA - Jezus se prikaže na gori apostolom: »In glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta.« (Mat 28, 16-20) On je vedno z nami. Ali so tudi naše misli vedno pri Njem?

28. APRILA - Jezus se prikaže Petru in Janezu: Tekla sta oba hkrati (Jan 20, 2-9)

Zakaj se ne odpravimo tudi mi iskat Gospoda, ako Ga še nismo našli v teh velikonočnih praznikih?

29. APRILA - Bela nedelja: »Moj Gospod in moj Bog!« (Jan 20, 19-31)

Jezus je naš Gospod: Njemu samemu moramo služiti. Jezus je naš Bog: Samo Zanj moramo živeti in umreti.

30. APRILA - Jezus mu pravi: »Ker si me videl, veruješ; blagor tistim, ki niso videli, in so verovali.«

Da bi le bila naša vera vedno trdna! 1. MAJA - sv. Jožef delavec - Cerkev ga prikazuje kot zgled marljivega in zvestega delavca.

Naj bi ga posnemali tudi današnji delavci in delodajalci. Vsi bi morali delati v smislu papeževe okrožnice Mater et Magistra.

2. MAJA - Jezus mu je rekel: »Hodi za menoj!« Da bi bilo tudi naše življenje, kakor Petrovo, večna hoja za Kristusom.

Skladnost sinoptikov v izbiri in razvrstitvi snovi gotovo ni slučaj. Razlike in nasprotja v opisovanju enega in istega dogodka pa imajo sicer svojo podlago v različnem značaju evangelijev in v posebnem namenu, ki ga je posamezen evangelist imel pred očmi. Vendar to ni zadostni razlog.

Pojasniti medsebojno razmerje sinoptičnih evangelijev, vzroke njih podobnosti in razlike, je jedro zamotanega sinoptičnega vprašanja, ki ga rešuje današnja evangeljska kritika.

b) JANEZOV EVANGELIJ

Med štirimi evangeliji ima evangelij sv. Janeza mesto zase. Zato ga ne moremo prištevati k sinoptikom.

Cetrtri evangelij se po vsebini in namenu močno razlikuje od ostalih evangelijev. Bralca preseneti že predgovor ali prolog, v katerem govori o učlovečenju božji Besedi. Ta nauk na svojski način razvija v govorih, ki so težišče Janezevega evangelija. V njih obravnava najgloblje resnice o sv. Trojici, o Kristusu božji naravi in o Odrešenju.

Janez se dvigne v višine, to je v nadnaravni svet, zato je simbol njegovega evangelija orel. Imenujemo ga tudi duhovni ali pnevmatični evangelij v nasprotju s telesnimi ali somatičnimi evangeliji ostalih evangelistov.

Janezov evangelij je najmlajši. Po vsej verjetnosti ga je Janez napisal v Efezu v Mali Aziji med leti 90 in 100 po Kr., medtem ko so sinoptični evangeliji gotovo bili napisani pred razdejanjem Jeruzalema, to je med 50. in 70. letom po Kristusu.

Namen četrtega evangelija je, da izpolni sinoptike. Predpostavlja torej prve tri evangelije kot znane in opušča mnogo važnih reči, ki jih omenjajo ostali evangelisti. Nasprotno pa dopolnjuje poročila sinoptikov s tem, da obširno popisuje Jezusova pota v Jeruzalem in njegove polemike razgovore z Judi. Evangelij je namenjen kristjanom v Mali Aziji.

c) APOSTOLSKA DELA

Peta in zadnja zgodovinska knjiga nove zaveze so Apostolska dela. Naslov poznajo vsi stari rokopisi in prevodi, ni pa znano, kdo ga je knjigi dal.

Pisatelj Apostolskih del je evangelist Luka. To potrjujejo najstarejše zunanje priče: Muratorijev odlomek (okrog l. 155 po Kr.), v začetku 3. stol. po Kr. pa lionski škof sv. Irenej, Klemen Aleksandrijski in drugi. Priča pa tudi knjiga sama, v kateri se pisatelj izdaja za spremljevalca in ožjega sodelavca apostola Pavla.

Luka je edini evangelist, ki po rodu ni bil Jud. Bil je Grk, po poklicu zdravnik in sin poganskih staršev. V nasprotju z ostalimi evangelisti je zgodovinar in literat. Njegov slog je jase, čist in bogat v besednem zakladu. Zato svojsko opisuje krščansko blagovest v dveh knjigah. V evangeliju obravnava začetek krščanstva, v Apostolskih delih pa njegov prvi razvoj.

Vsebinska knjige se ne krije povsem s naslovom. Pisatelj namreč ne opisuje del vseh apostolov, ampak v glavnem samo dela apostolov Petra in Pavla. Od drugih apostolov mimogrede omenja le Janeza, njegovega brata Jakoba starejšega in Jakoba mlajšega, Juda Iskarijota in njegovega naslednika Matija.

Apostolska dela so za poznanje zgodovine najstarejše Cerkve in začetkov krščanstva velikega pomena. Čas nastanka knjige ni znan. Po vsej verjetnosti pa je bila napisana kmalu po tretjem evangeliju med 62. in 70. letom po Kr.

Velika noč doma in na tujem

PRAZNIK VSTAJENJA V GORICI

Oljna nedelja je bila še mrzla in deževna in nič ni kazalo, da bo velika noč boljša. Pomlad pa je nastopila kar čez noč. Zdelo se je, kakor da je vsa narava zadržala svoje življenje, da je potem s tem več sijajem zaživela za praznik vstajenja. Čudovita je bila letošnja velika noč. A globino velikonočne radosti in lepoto nove pomladi je v vsej polnosti lahko doživel le tisti, ki živi s Kristusom. Naši goriški verniki so se pripravili na praznik vstajenja s postnimi govori na Travniku, ki jih je letos imel č. g. Oskar Simčič, števerjanski župnik. Dekleta in žene so še posebej imele tridnevno kot pripravo na veliko noč pred tiho nedeljo. Moške in fantje so se tudi posebej pripravili na prejem velikonočnih zakramentov. Večerna maša na veliki četrtki nas je našla vse zbrane v mali cerkvi sv. Antona. Bila je res kot družinska večerja, ko smo vsi pristopili k mizi Gospodovi in prešli iz rok naših duhovnikov Kruh življenja. Sv. maša je daroval naš priljubljeni in še vedno tako delavni msgr. Alojzij Novak. Njegova očelovska dobra in preprosta beseda ob evanđelju je vsem segla do srca. Po njegovi besedi smo se čutili res vsi eno s Kristusom Gospodom. Zvečer smo nadaljevali s premišljevanjem Kristusove ljubezni ob božjem grobu v stolnici, kjer nam je med desetkami rožnega venca in med prepevanjem postnih in evharističnih pesmi govoril msgr. Franc Močnik. Za nami so imeli uro molitve ob božjem grobu še moške in fantje. Vodil jo je č. g. dr. K. Humar. Izredno veliko slovenskih vernikov se je naslednje jutro, na veliki petek, zbralo spet v stolnici, kjer smo molili križev pot in ob toplih besedah stolnega vikarja sočustvovali s trpljenjem našega Odrašenika. Veliko vernikov se je udeležilo večernih obredov velikega tedna.

Velikonočno jutro je nastopilo v vsej polnosti nove pomladi. Povsod sveže zelenje in cvetje, povsod prebujajoče se življenje. Z radostjo v srcu so hoteli naši verniki k prvi maši v stolnico. Od blizu in daleč so prišli in napolnili božji hram. Trikratni vstajenjski Aleluja je bil uvod v radost velikonočnih pesmi, ki so se vrstile druga za drugo med vstajenjsko procesijo po cerkvi in med sv. mašo, ji je sledila. Stolnikemu zboru MD se je tudi letos pridružil mešani zbor »Lojze Bratuž« in pod taktirko Zdravka Klanjščka iz Jazbin in ob igranju organistke L. Bratuževe so naše lepe velikonočne pesmi zopet zaživele v velikonočno radost. Verniki so polni notranje sreče hiteli na svoje domove, kjer so v družinskem miru preživeli praznike.

SV. OCE VOŠČI VESELO VELIKO NOČ

Opoldne smo prisluhnili očetovski besedi sv. očeta, ki jo je raz balikon cerkve sv. Petra govoril zbrani množici 200 tisoč vernikov vseh narodov in jezikov, zbranih na ogromnem trgu sv. Petra, a govoril je tudi vsem drugim vernikom po širnem svetu, ki so ga poslušali preko radia in televizije. Sv. oče je najprej poudaril veličino velikonočnega praznika za vsakega kristjana in se spomnil slovesnega obreda velikega četrta v lateranski baziliki, ko je dvanajst kardinalov prejelo škofovsko čast. Rekel je, da so napredek in izum današnjega človeštva zelo veliki, a da jih človek v svojem napuhu lahko zlorabi. Rotil je narode k miru, ki tistemu miru, ki ga je Kristus prinesel na svet ob svojem rojstvu in ki ga je apostolim želel po vstajenju. Izredno slovesen je bil trenutek, ko je sv.

oče v svoji brezmejni ljubezni do vseh ljudi voščil v štirinajstih jezikih veliko noč. Slišali so se navdušeni vzkliki navzočih vernikov posameznih narodov, solza hvalnosti tistih, ki so ga poslušali po radiu in gledali po televiziji, pa jih ni bilo mogoče prešteti. S posebnim ganotjem se je sv. oče obrnil do narodov Jugoslavije, do Rusov, Ukrajincev, Bolgorov s prelepim velikonočnim voščilom: Hristos voskrese. Na trgu sv. Petra ni bilo slišati odziva, hvalnost milijonov slovanskih vernikov pa bo ostala večna.

V VEČNEM MESTU

V središču krščanstva, v Rimu, se je zbralo, kakor smo že omenili, nad 150.000 vernikov iz vsega sveta, da skupno s sv. očetom doživijo letošnjo veliko noč. Zelja vsakega vernika je, da vsaj enkrat v življenju vidi sv. očeta, ki v svoji menjajoči se osebi predstavlja vedno istega neumrljivega namestnika Kristusovega na svetu. Rimski hoteli so spet zabeležili »tutto esaurito«. Prav tako železnice, ki so poslovale s polno paro. Na stotisoče Rimljanov je zapustilo mesto, stotisoče turistov pa so napolnili izpraznjena mesta.

Tako se je zgodilo v Rimu, tako v Milanu, Benetkah in Neaplju, tako vzdolž vse obale, kjer so nestrpnosti s severa že začeli kopalno sezono v še mrzlih vodah Jadrana in Tirenskega morja. Mnogi so hoteli še zadnjič pozdraviti snežišča v Alpah in v Dolomitih, ki pa so na žalost zahtevale tudi svoje zadnje žrtve letošnje zimske sezone.

V SVETI DEŽELI

Nič manjša želja kot videti sv. očeta je za vsakega kristjana želja, doživeti veliko noč v sveti deželi, na krajih Kristusovega trpljenja. Mnogim se je letos ta želja izpolnila. Preživeli so veliko noč v Palestini, pa čeravno jim vreme ni bilo naklonjeno. V cerkvi božjega groba je patriarh msgr. Gori daroval pontifikalno sv. mašo ob navzočnosti najvišjih oblasti in velikanske množice vernikov. Po sv. maši je bila po cerkvi velikonočna procesija.

Na veliki petek so verniki iz vsega sveta s patriarhom msgr. Gorijem na čelu pre-

hodili Kristusov križev pot od trdnjave Antonia, kjer je bil sedež Poncija Pilata, pa preko 14 postaj do bazilike božjega groba.

NA POLJSKEM

Katoliška Poljska je praznovala praznik vstajenja po svojih lepih tradicionalnih navadah in običajih. Poljski kardinal Wyszyński je v katedrali sv. Janeza imel velikonočno pontifikalno sv. mašo. Ob evanđelju je naslovil na vernike velikonočni govor z voščili in jih pozval, naj molijo za sv. očeta in za njegovo veliko delo bližnjega koncila. Prosil je tudi, naj molijo za poljsko mladino, ki je njegova stalna skrb, da bi rastle dobra in bogaboječa. Vreme je bilo na Poljskem krasno, temperatura do 26 stopinj gorkote.

ZA ZIDOM BERLINA

Na obeh sektorjih Berlina so slovesno praznovali veliko noč. Katoliški škof msgr. Alfred Bengsch, ki običajno stanuje v vzhodnem sektorju Berlina, je na veliko noč brez težav prešel mejo in v cerkvi sv. Jožefa v zapadnem Berlinu daroval velikonočno sv. mašo. Opolnoči pa jo je daroval v cerkvi Srca Jezusovega v vzhodnem Berlinu. Pozval je vernike, naj se ne uklonijo pred nasilniki tega sveta, a naj ne gojijo v srcu sovraštva do nikogar.

NA KUBI

Po izjavah nekega katoličana na Kubi je bilo letos v kubanskih katoliških cerkvah veliko več vernikov kot druga leta. Fidel Castro je dobro opravil svoje misijonarjenje in poglaval v zadnje zatočišče, v cerkev, obupane in razočarane Kubance. Na veliko noč so na Kubi praznovali 92. rojstni dan Lenina in časopisi so izšli v posebni izdaji in posvetili »velikemu Leninu« na desetine strani, ne ene črke pa niso posvetili velikonočnemu prazniku katoličanov.

NA KITAJSKEM

Agencija »Nova Kitajska« poroča, da so po vsej komunistični Kitajski praznovali veliko noč s cerkvenimi obredi. Nadškof Pi Chou-che, predsednik katoliške narodne družbe, je v Pekingu daroval sv. mašo.

Volitve na tržaški univerzi

Slovenski akademiki na Tržaškem in Goriškem stojimo zopet pred važnim izpitom — pred volitvami v akademski svet, ki bodo v nedeljo 6. maja (v Gorici, Circolo universitario, na Korzu št. 10) ter 7. in 8. maja v Trstu na voliščih stare in nove univerze.

Ni potrebno, da ponovno posebej poudarimo, s kako težavo, s kakimi skupnimi napor, ob križnem ognju in napadih z vseh strani, smo zgradili skromen, a pomemben čoln tu ob našem Jadranu. Imenovali smo ga ADRIA, po pesmi slovenskega pesnika. — Vsa prejšnja leta je ADRIA ponosno in pogumno kľubovala viharjem in za to ni zahtevala ne priznanja ne plačila. Želela pa je biti čolniček naše mladine, bodoče vodilne slovenske inteligence, ki ima pred seboj jasno pot sredi zmede časa in razmer. Slovenstvo, idealistični svetovni nazor, demokracija in obramba naše vere in izročil — to ji je bilo izhodišče. In to velja tudi za bodoče.

Kot prva, ki je stvarno postavila nekaj

konkretnih slovenskih zahtev pred forumom tržaške univerze, se zaveda dolžnosti, ki jih ima pred narodom in slovensko javnostjo sploh.

Zato je bilo in je njeno glavno vodilo: misliti z lastno glavo in ne drveti slepo za brezglavimi. Tisti, ki nosimo odgovornost za delovanje svoje liste moramo še nadalje zagovarjati slovenske akademске interese brez strahu in oklevanja. Zaradi tega mislimo po tej poti nadaljevati začeto delo. Prepričani smo, da se nam bodo tudi oni približali, ki stoje še ob strani in jih nekateri skušajo premotiti.

V imenu naših idealov in samoobrambe se združimo vsi, ki še pošteno slovensko mislimo in čutimo in podprimo s podpisom in glasom to zdravo zamisel, da se bo tudi prihodnje leto v pestrem akademskem zboru upošteval naš glas in uvaževala tudi naša želja.

Trst - Gorica, 26. aprila 1962.

Glavni volilni odbor
Slov. akad. liste »ADRIA«

ko je hudo, da je sreča, ki se ti od daleč smehlja, tako opoteča!

»Kaj bo iz Mija?« ji je več dni rojilo po glavi.

Mijo je bil v Parizu še mnogo bolj vznemirjen. Nastajal je v njem odpor; vstajal je v srcu stari človek. Srčnega miru ni bilo več. Na križpotju pred njim je stal strašen vprašaj: Kam? Prav zares strašen! Ljubil je življenje in njegovo veselje: elegancnost, svetle dekleške obleke, svobodo, neodvisnost, ljubke oblike... Ugajajo mu je gledališče, kavarna, kjer je mimo pokazal cigareto in občudoval ženski svet, ljubil je zdiž zrak v prosti naravi...

In sredi se pojavi na obzorju črna obleka, katero bi moral obleči on, obleka, ki bi ga ločila od vsega, kar je ljubil in na kar je bil navezan. Nič več prostosti, hoja umerjena, besede, kretnje, čustva, vse pod nadzorstvom, da nikogar ne pohujšaš. Tako pri srcu mu je bila družinska domačnost, tako je ljubil dom in bilo mu je nekam zoprn v družbi tujih ljudi in zdaj naj bi kot duhovnik postal človek za vse... Nekoč

Zaščita Slovencev v avtonomni deželi

Ko govorimo o pravicah Slovencev v bodoči deželi Furlanija-Juljska Benečija s posebnim statutom, si predvsem zamišljamo pravno zaščito, ki naj jo slovenski manjšini na Tržaškem, Goriškem in Videmskem nudijo ustrezne določbe posebnega statuta, kot se to dogaja za Dolino Aosta ter Tridentinsko-Gornje Poadiže. Da je pa zadeva o deželni avtonomiji sedaj že na vladni ravni, ni treba še posebej omenjati. Iz Rima se je izvedelo, da obstoji posebni ministrski odbor za izdelavo posebnega statuta naše dežele, kateremu načeljuje podpredsednik vlade Piccioni (KD), člana pa sta ministri La Malfa (PRI) in Preti (PSDI).

Toda če ostanemo pri temeljni točki za nas Slovence, moramo predvsem pogledati, kaj mi upravičeno zahtevamo za svojo zaščito. Ker je stvar zelo važna, obenem pa zapletena, bomo stvar le nakazali. V statutu si zamišljamo vrsto določil, ki naj jamejjo Slovencev v samostojni deželi, torej v vseh treh pokrajinah brez izjeme — saj bo dežela enotna — enake pravice in enak položaj. Moramo imeti zagamčeno narodnostno enakopravnost, pravico do uporabe svojega jezika v odnosih z upravniimi in sodnimi oblastmi, pravico do dvojezičnosti v javnih napisih in toponomastiki v slovenskih občinah in krajih ter v mestih (Trst in Gorica), kjer je določeno število slovenskega prebivalstva. Če naj bodo ta določila podobna ali enaka onim iz posebnega statuta londonskega Memoranduma, to je vseeno. Jasno pa je, da morajo sloneti na osnovi pravičnosti in demokracije.

Da je to mnenje tudi nekaterih vplivnih italijanskih političnih osebnosti, naj za danes navedemo o tej zadevi mnenje prof. Diega de Castra, ki se z vprašanjem naše dežele že leta ukvarja in je o njej tudi napisal knjigo s priloženim osnutkom statuta. Nas zanima, kaj pravi De Castro o Slovincih v deželi. V drugem poglavju statuta govori o pravicah državljanov in uporabi jezikov. Ko predstavlja enakopravnost državljanov ne glede na jezik in ko zahteva zaščito etničnih posebnosti, prehaja de Castro v čl. 7 na uporabo jezika.

Tu pravi, da imajo etnične skupine pravico do uporabe svojega jezika s sodnimi in upravnimi odgovore, pismeno ali ustno, kjer manjšina predstavlja najmanj 5 odst. prebivalstva pokrajine. V čl. 8 nato ponavlja isto za sodno oblast ter za javne oglase in dekrete, sicer pod nekaterimi pogoji. Za dvojezične napise in za napise na javnih uradih in ustanovah pa prepisavlja najmanj četrtino prebivalstva.

Kar zadeva prisotnost manjšine (torej Slovencev) v organih dežele, priznava de Castro tudi potrebo, da je en član deželne vlade Slovenec, tudi če je v deželnem mestu en sam slovenski svetovalec (čl. 55). Podobno tezo zagovarja glede prisotnosti manjšine v pokrajinski vladi, tudi če ima pokrajinski svet le enega manjšinskega svetovalca (čl. 73). V svojem statutu ima tudi podrobna določila glede manjšinskega šolstva, a to je danes že zaščitenoz z državnim zakonom.

V tem so prikazane le temeljne točke de Castrovega načrta, ki ga tudi sam bogato komentira in v katerem priznava, da je umestno Slovence demokracično zaščititi.

Ta načrt smo omenili, da vidimo, kako si tudi predstavniki večine zamišljajo ureditev manjšinskega vprašanja. Vemo sicer, da je de Castro statut le navaden načrt brez vsake možnosti, da bi postal za-

je videl v mestnem župnišču, kako so otroci oblegali duhovnika.

»Ne, ne, tega pa ne. Da bi žrtvoval svoje življenje, ki je tako lepo? In za koga? V kakšen namen?« se je fant vpraševal.

Zemeljska sreča se mu je ponujala. Treba je bilo le še malo počakati. Postal bi odvetnik ali profesor ali zdravnik... Ljubil bi lepo in dobro dekle, ki ga ljubi... Če bi jo poročil, bi osrečil kar dve družini, ki s hrepenenjem čakata, da njuna otroka ustvarita novo ognjišče in bodo njihovi vnučki razveseljevali starost dedov in babic... In vse to po božjih načrtih in božji zamisli.

A kljub temu da si je fant tako rožnato slikal zemeljsko srečo in mu je srce gorelo za Lenko, bodočo kraljico njegove družine, se je v dnu duše vedno oglašal klic po duhovništvu. Tedaj je v tišini svoje sobe vstal in klical:

»Gospod, ali me prav res hočeš imeti zase?«

In v duši je odgovoril glas:

»Da, hočem!« (Se nadaljuje)

kon. Po drugi strani tudi ni v vsem tak, kot bi si ga želeli. Vendar kaže dostopnost in dokajšnjo mero pravičnosti.

Ko danes govorimo o zaščiti Slovencev, moramo torej imeti pred očmi tako zaščito jezikovnih pravic kakor možnost udeležbe v deželnih organih, brez česar bi tudi zaščita verjetno ostala mrtva črka. Ne poznamo še vladnega osnutka, zato ne moremo še izraziti mnenja o tem vprašanju, ki bo pa na vsak način moralo dobiti odgovarjajočo rešitev.

Pasji svet (Mondo cane)

Ko so se po mestnih zidovih pojavili lepaki tega filma, je njegov dokaj čuden naslov »Mondo cane« puščal mimoideče nekoliko osuple. Bilo je razvidno, da je to dokumentar, saj ni bilo nobenih imen igralcev, pač pa samo ime njegovega ustvarjalca: Gualtiero Jacopetti. Priznati moram, da je naslov tega filma precej negativno vplival tudi name, zato me ni mikala nikaka radovednost, da bi ga šla gledat. Mislila sem si: »To bo najbrž kak banalen dokumentar, ki ne bo pokazal nič novega, česar ne bi že poznali.« A kako sem se motila v tej svoji sodbi, sem spoznala nekaj dni potem, ko sem od raznih strani slišala navdušene kritike in laskava priznanja Jacopettijevemu filmu. Nisem si mogla kaj, da ga ne bi šla gledat.

Že takoj začetek je pokazal, da je Jacopettijev delo čisto svojsten dokumentar. Jacopetti je celi dve leti krožil po svetu in s filmsko kamero snemal šege in navade v raznih krajih. Posebnost filma je v tem, da je večina prikazanega materiala popolnoma nova. Prisostvujemo čudnim navadam plemen na Novi Gvineji, vidimo, kako živijo tam nekateri še v prazgodovinski dobi. Jacopetti prikazuje kontrast med belim človekom in med raznimi črnimi plemeni, z grenkim sarkazmom dokazuje, da je bel človek kljub svoji tisočletni civilizaciji v nekaterih pogledih slabši od nižjih, neeviliziranih plemen. Režiser nas seznaja z nekaterimi krutimi navadami na Kitajskem, v Nepal. Pokaže nam posledice atomskega izžarevanja na Tihem oceanu: kako žalosten je prizor morskih želv, ki zgubijo čut orientacije in, namesto da bi se vrnile v vodo, potem ko so položile jajca na obali, se vedno bolj oddaljujejo od morja in jih tako vsak dan pogine na stotine. Ali pa prizor ptic, ki valijo jajca, iz katerih se ne bodo nikdar rodili mladiči. »Ne vedo, da je človek uničil v njih življenjsko klico«. Kako grenke besede!

Bilo bi predolgo, ako bi hoteli naštet vse, kar je v tem filmu zanimivega. O njem lahko rečemo, da zares seznaja gledalca z novimi obzorji. Kdor se zanima za dokumentar, bo prav gotovo našel v Jacopettijevem filmu veliko snovi za razmišljanje in za študij. Izdelan je zares inteligentno v vsakem oziru. Spremlja ga zelo lepa glasba. Govorjeni komentar se ne poslužuje dosti besed, a vseskozi je prežet s fino ironijo, ki nikdar ne prestopi meje. Nekateri prizore preveča čista poezija. Skratka: film je izredno zanimiv in ga je res vredno videti. Priznati pa je treba, da je ves prežet s pesimizmom in v tem oziru ne dvigne človeka. Čeprav marsikaj privablja smeh, je ta smeh kaj grenak! Nekateri prizori so precej surovi, zaradi česar je film samo za odrasle ljudi.

Mira

Minilo je pol stoletja od tragedije Titanika

Pred petdesetimi leti se je v noči od 14. na 15. april dogodila na morju ena najstrašnejših tragedij v zgodovini pomorskih plovb. Britanska prekoceanska ladja »Titanik«, ena najmodernejših tiste dobe, je bila na svoji prvi vožnji preko oceana. Na poti je zadela v ledeno goro, ki je odprla v njenem trupu velikansko zarezo. Ladja se je v kratkem času potopila in postala grob 1503 oseb. Le redki so bili tisti, ki so se rešili z rešilnimi čolni.

Sedma žrtev koz v Walesu

V Veliki Britaniji so črne kozе zahtevale že svojo sedmo žrtev, žensko, ki se je zdravila v umobolnici v Bridgendu. Ko je obolela, so jo takoj prenesli v bolnišnico za infekcijske bolezni v Blackmilu, kjer je boleznj podlegla.

PIERRE L'ERMITTE

16

Najboljša izbica

POVEST DOBRIH LJUDI

XI

Hočem te imeti

Bivanje na deželi ni prineslo fantu zaželenega veselja in počitka, zato je po nekaj dneh sklenil, da se vrne v Pariz. Lenka ga je spremlila do postaje in med potjo vpletla med pogovor tudi kak očitek.

»Čudno! Ne zdiš se mi več tak kot si bil prej. Zdi se, kot bi se ti ob koncu šolskega leta nekaj pripetilo... Ali si morda že hud zaradi dogodkov ob ženitovanju profesorja Perarja? Zdi se mi, da bi bilo pretirano.«

Mijo je kar odkritosrečno povedal: »Ne gre za to, stvar je bolj resna...« Zdaj pa je Lenka postala nemarna. »Boli resna? Ali bi ne smela zanjo vedeti?«

GORIŠKE NOVICE

SLOVENSKO KATOLIŠKO PROSVETNO DRUŠTVO - ŠTEVERJAN

vabi na

Prvomajsko slavlje

ki bo v ŠTEVERJANU med Borovci

1. maja 1962 ob 3h popoldne

Na sporedu je F. S. Finžgarjeva drama v treh dejanjih

Razvalina življenja

Med odmori bo pel moški zbor iz Jazbin. - Sodeloval bo Godalni trio SKPD iz Gorice. Avtobus iz Gorice ob 14.30 z avtobusne postaje Ribi. V primeru slabega vremena se slavlje prenese na prvo nedeljo meseca maja. - Posloval bo buffet s pristno domačo kapljico

Sestanek lastnikov kavarn

V petek popoldne se je zbralo 30 goriških kavarnarjev na sedežu veletrgovcev na izredno skupščino. Razpravljali so o kontingentu sladkorja in kave, katero so tudi oni prejeli vse dotlej, dokler niso povišali skodelico kave od 35 na 40 lir. Tedaj jim je trgovinska zbornica določila kontingent odzela. Trgovci so si bili vsi edini, da jim kontingent kave ne prinaša nobene koristi, pač pa je to v dobro le odjemalcem. Zato so zahtevali, da se jim vrne določeni kontingent, ker bodo v nasprotnem slučaju primorani zvišati skodelico kave od 40 na 45 lir.

V Dolu je zasvetila luč

Električna družba SELVEG, ki je prevzela napeljavo elektrike v doberdolski občini, je te dni zaključila z napeljavo v naselju Dol. Dolani so to ugodnost pozdravili z največjim veseljem in si želijo, da bi jim kmalu še vodo napeljali v hiše. Starejše ženske so sicer vajene trpeti in nositi na glavi vedra vode, mladina pa se temu težko privaja, ko vidi, koliko ugodnosti imajo drugod.

Dela za elektrifikacijo so v teku tudi pri Komarjih in v kratkem bodo začeli z napeljavo elektrike tudi v Sabličah.

Seja občinskega odbora

Pretekli torek je bila seja goriškega občinskega odbora. Razpravljali so o vrsti vprašanj, ki se tičejo javnih del v mestu in okolici in o mestnem pravilniku. Odborili so popravilo cerkve v Podgori in proučili možnost nakupa zemljišča za novo pevsko pokopališče. Pri tem so upoštevali želje vaščanov, ki želijo, naj bi njihovo pokopališče ostalo na sedanjem mestu. Načrt za okrepitev mestne razsvetljave predvideva 60 milijonov lir izdatkov. Sklenili so, da bodo odlikovali nekatere zaslužne učiteljice z zlato kolajno. Nadalje so sklenili, da bodo zaprosili grofa Coroninija, naj bi dovolil prost vstop meščanom v svoj park ob nedeljah in praznikih.

Industrializacija tržiške cone

Pretekli teden se je na sedežu trgovinske zbornice v Gorici sestel pripravljalni odbor za ustanovitev industrijske cone v Trziču. Seji je poleg odgovornih osebnosti prisostvoval tudi prefekt dr. Nitri. Odborniki so enoglasno sklenili financirati dograditev industrijske cone v Trziču. Pokrajinska uprava, trgovinska zbornica in tržiška občina so se obvezale, da bo vsaka plačala po en milijon lir. Izvolili so pripravljalni odbor, ki bo vodil ta dela, ki so se pričela v tem tednu.

Občni zbor Olimpije

Na cvetno nedeljo je Sportno združenje Olimpija imelo svoj prvi redni občni zbor. Preko štirideset »mladih« in »starih« se je zbralo, da bi poslušali in pregledali, kaj je društvo napravilo v času enega leta, to je od ustanovnega občnega zbora dalje.

Iz poročil odbornikov in zlasti predsednika je bilo slišati, da se je društvo zakoreninilo in uveljavljalo še kar uspešno. Dve sekciji sta bili zlasti aktivni, odbojarska in lahkootletska. Naraščajniki in mladinci lahkoatletski so odnesli nekatere druga in tretja mesta na provincialnih tekmah. Odbojarska ekipa, tako prvo moštvo kot mladinci, pa je zmagala na pro-

vincialnem prvenstvu in zasedla tretjo oziroma drugo mesto na regionalnem prvenstvu.

Da je društvo lahko uspevalo, in da bo v bodoče še bolj, se ima zahvaliti pred-

TRŽAŠKE NOVICE

Pokojni gospe Šturm v spomin

Na cvetni petek, ki je obenem praznik Zalostne Matere božje, so položili k večnemu počitku družbenico gospo Franciško Šturm. Tiha in mirna je bila v življenju in prav tako tiho je odšla tudi v večnost. A nas je njen nenadni odhod pretresel in razžalostil, dasi je dočakala visoko starost 80 let.

Rade bi jo v obilnem številu pospremile na zadnji poti, a ker nam ni bilo mogoče, se ji s temi besedami nekoliko oddolžimo.

Vse smo jo imele rade, in kako tudi ne, saj je bilo njeno blago srce tako širokogrudno in polno ljubezni do bližnjega. Nad 25 let je bila načelnica misijonskega odseka. Kako skrbna in agilna je bila pri tem delu, so pričale misijonske razstave

SLOVENSKA PROSVETNA MATICA V TRSTU

vabi
v nedeljo 29. t. m. ob 10.30 v društvenih prostorih v ulici Machiavelli 22/II na predavanje

dr. A. Sfiligoja o temah

1. Naloge Slovencev v Italiji v sedanjem položaju
2. Beseda slovenski mladini in visokošolcem še posebej.

Vljudno vabljeni!

mašnega perila in kupi obleke za poganške in domače misijone. In vse to je delala dolgo vrsto let s tiho in nesebično ljubeznijo. Upamo, da so ji mnoge misijonske sirote prišle naproti, kajti njej so v polni meri veljale Jezusove besede: »...Nag sem bil in ste me oblekli...«

Dobri Bog, ki povrne tudi kozarec vode, naj ji nakloni bogato plačilo, preostalim pa naj da svojo tolažbo.

Tržaška Marijina družba

Rojan

Na oljčno nedeljo smo imeli v Marijinem domu globoko igro »Julija«, ki so jo vprizorile članice dramskega krožka. Igra ponazarja resničen dogodek iz življenja sv. Julije, ki je umrla mučeniške smrti okrog leta 450 po Kr. na Korziki. Igra je bila dobro podana in je nudila lepo duhovno doživetje. Le škoda, da je bila zaradi deževnega vremena udeležba bolj skromna. Na belo nedeljo bo gostovalo pri nas prosvetno društvo iz Pevme. Na programu je pester spored.

Repentabor

Pretekli dnevi so tudi razni časopisje in agencije poročali o naših občinskih zadevah. Predvsem je padla v oči pretiranost, da ne rečemo samoljubje za »edinega« spsobnega predstavnika, ki bi lahko vodil

vsem Oratoriju sv. Dominik Savij, oziroma upravi Katoliškega doma: dobilo je lepo igrišče na odprtem za odbojko; ima na razpolago dvoranico za igranje namiznega tenisa; celo majhen stadion z možnostjo skoka v višino, v daljavo in s palico lahko uporabljajo. Društvo je dobilo tudi nove trenirke (tute), majice in znake, in so jih člani lahko občudovali na občnem zboru.

Novi odbor, ki je bil izvoljen, bo tako lahko nadaljeval z delom prejšnjega leta in ga še stopnjeval. Odvisno pa je vse od članov, če se bodo z vno in poštvalnostjo vrgli na delo z jasnimi cilji: napraviti iz Olimpije kvantitativno in kvalitativno močno društvo, ki bo na Goriškem nekaj pomenilo.

F I L M

V GORIŠKIH KINODVORANAH
(Od 25. aprila do 30. aprila)

VERDI: Nemico delle donne (?)

Senilità (P)

CORSO: Barabba (V)

I quattro cavalieri dell'Apocalisse (?)

VITTORIA: La grande guerra (Oz)

Spettacolosissimo (V)

Venere selvaggia (Sl)

CENTRALE: Sotto dieci bandiere (Oz)

I tre moschettieri (Oz)

STELLA MATUTINA: L'uomo che visse nel futuro (V)

Il sole nel cuore (V)

Opomba: V = za vse; P = prepovedan; O = za odrasle; Oz = za odrasle s posebno zrelostjo; Sl = moralno slab film.

S.K.P.D. »JOZE ABRAM«

iz Pevme - Gorica

nastopi v nedeljo 29. 4. 62
ob 17^h v Marijinem domu v
Rojanu

ob 20^h v dvorani v Borštu.

Na sporedu so pevske točke -
veseli kuplet - mladinska eno-
dejanica - harmonikaš.

Vabljeni!

v splošno korist občinsko upravo itd...«

Ni potrebno, mislimo, da posebej poudarimo, koga je ta tisk »privilegiral« in koga želi postaviti na nezasluženi stolček.

Mi od lile, vsak od naših 12 kandidatov in še mnogi drugi naši pristaši so prav tako sposobni, če ne dosti bolj; so pa tako vsiljivi. Lista, ki je prejela na zadnjih volitvah malo manj od polovice glasov, je danes — in ne zato, ker je to naše mišljenje — ampak je to splošna sodba vsakega pametnega volivca na Repentaboru — je in ostane edina alternativa sedanji »skrupucani«, vladni večini v naši občini.

Repenski liparji

Slovenski glas v tržiškem akademskem svetu

Pretekli dnevi je dvakrat zasedal akademski svet. Poleg poročila tribuna so bili na sporedu govori predstavnikov večine in opozicije. Govoril je tudi predstavnik slovenske liste Udovič Marko, medtem ko se od »naprednih« Slovencev na UGI ni nihče oglašil.

DOKTRINARNI KOM. UTRINKI

Slogan Hruščeva: »Država, ki bo prva obnovila nuklearne poskuse, bo napravila velik zločin proti človeštvu.« — Kdo se je najbolj zvesto držal tega navodila? Hruščev, ki je prvi dal razstreliti 50-megatonsko bombo!

Leta 1956 je Hruščev sam priznal, da je »Stalin formuliral pojem o sovražniku ljudstva.«

Danes pa je Hruščev iznašel pojem o protipartijski skupini.

Stalin je leta 1925 na XII. kongresu boljševiške partije izjavil: »Metoda prelivanja krvi je nevarna in nalezljiva. Smo proti politiki obglavljanja. Voditi Partijo na nebratski način je nesposobno.«

Kaj naj rečemo o poznejšem delovanju, ki so ga »odkrili« sedaj sami komunisti?!

Število duhovnikov

V Italiji je 43 tisoč duhovnikov. Od teh je deset tisoč takih, ki so stari več kot 60 let.

Moč rdečega tiska

V Kalkuti se je spomladi leta 1961 na prometni cesti ustavil taxi, v katerem sta sedela dva človeka, očitno tujca. Nekaj časa sta se ozirala naokrog, potem pa sta stopila iz avtomobila in se peš napotila dalje po cesti. V rokah sta nesla velikanske zavoje knjig. Srečala sta nekaj otrok, se jim približala in jim ponudila par izvodov. Zraven sta povedala ceno: ena rupija (125 lir) za pet knjig. Smešna cena! Knjige same pa so bile lepe na pogled, lepo ilustrirane, nove. Bile so pa to samo mladinske knjige. Vse so bile tiskane v Moskvi.

Ta nova rdeča propaganda s knjigami, revijami in ilustracijami je ena najhujših, kar jih je kdaj bilo. Samo v letu 1960 je Sovjetska zveza izdala 40 milijonov knjig v vseh svetovnih jezikih; rdeča Kitajska pa jih je isto leto izdala tudi sama skoro 10 milijonov. Poleg tega komunistične dežele tiskajo in razpošiljajo v svobodni svet 125 revij v 400 različnih jezikih. Nekaj števil: vsak mesec pride na Japonsko, v Zahodno Nemčijo in v ZDA 3 milijone izvodov komunističnih revij, da ne štejemo še milijonov knjižic in listov, ki jih redno izdajajo razne komunistične tiskarne.

Leta 1955 je »Pravda« priobčila članek, v katerem zatrjuje, da je sovjetski tisk »najmočnejše ideološko orožje komunistične partije«. Od tedaj je URSS izdala ogromne vsote za ustanovitev novih tiskarn, kjer tiskajo knjige v najrazličnejših jezikih. Samo do leta 1965 je predvideno, da bodo izdali še 200 milijard lir za razvoj in razmah sovjetskega tiska.

Leta 1958 so Sovjeti v Vzhodnem Berlinu ustanovili založbo, imenovano »Sedem morij«. Kot je potem poročalo sovjetsko časopisje, je 80% teh knjig odšlo na zahod in sicer predvsem v dežele, kjer govorijo angleški. Največ jih je prišlo v Indijo in na Srednji Vzhod. Poleg tega je Vzhodna Nemčija v Severnem Vietnamu ustanovila velikansko tiskarno, ki na leto izda lahko 9 milijonov knjig. Poleg te tiskarne je še mnogo drugih tudi na Poljskem, v Severni Koreji, v Romuniji in na Češkem. Vse te tiskarne tiskajo in izdajajo vsako leto ogromno količino knjig, vse v tujih jezikih.

Zdaj se zdi, da sovjetska Rusija pripravlja tak center za razmah svoje tiskane propagande tudi na Kubi. Kot dokazuje temu so v raznih deželah Latinske Amerike že začeli množično razprodajati revije in knjige, ki prihajajo s Kube.

Navadno se te knjige prodajajo silno pod ceno, da jih ljudje lahko brez večjih težav kupijo. Pisec tega članka pripoveduje, da je sam videl, kako so prodajali krasno vezane knjige, bogato ilustrirane, za smešno ceno od 70-90 L za izvod. V nekem mestu v Indoneziji je nekoč bil eno uro in pol v neki knjigarni, kjer je pregledoval knjige. Od vseh knjig ni bilo niti ene, da bi ne bila prišla iz držav vzhodnega bloka. Poleg drugih je bila tudi knjiga s 272 stranmi, ki je govorila o Leninu. Tiskana je bila v Pekingu in je stala 20 L!

Program komunističnega bloka je zato natančno določen in ima točen cilj: uničiti svobodni svet. Za to imajo določene točne načrte. Samo Indija je na primer leta 1955 prejela 17.000 knjig iz Sovjetske zveze; leta 1957 jih je prejela že skoro 3 milijone, leta 1960 pa kar 4 milijone knjig. Poleg tega je treba šteti še 177 mesečnikov.

Indijska mladina ima takega čtiva dovolj in preveč, tako da že več ne ve, kaj bi vzela v roko. Preko 125 različnih knjig, ki jih letno, izide za otroke, mladim bralecem kar darujejo, da jih rajši berejo.

Indijski otrok najprej dobi v roko slikanico z živalmi, (ko ne zna še brati), pozneje začne brati zgodbe iz ruskega življenja, nato pa dobi v roke knjige, ki govorijo o mladih sovjetskih pionirjih in o njihovem delovanju pri ekonomski zgradbi države. Če je v teh knjigah kdaj pisano o človeku, ki je kakorkoli proti napredku, je ta gotovo naslikan kot »ameriški kapitalist«.

Ta književna propaganda je zajela celo vojaštvo v zahodnem Berlinu. Vsak teden prihajajo med te vojske revije, tiskane v nemščini, ki imajo namen, da vojaštvo hujskajo in da mu svobodni svet prikazujejo v luči propadanja.

Nadalje je Moskva proti koncu leta 1960 izdala celo naklado knjig, ki je lažnoro poročala o ameriških letalih U-2 in RB-47. Tudi tiska proti veri, posebno proti katoliški ne manjka; še celo vsako leto več ga je.

Tako ta književna ilustrirana propaganda grozi, da popolnoma preplavi ves

svet; in to orožje je seveda uspešnejše od vseh drugih, ker lahko prodre kamorkoli, tudi v najbolj zapuščene afriške in azijske predele.

Prir. M. P.

Radio Trst A

Teden od 29. aprila do 5. maja 1962

Nedelja: 10.00 Prenos maše iz stolnice sv. Justa. — 11.30 Oddaja za najmlajše: »Legenda o sv. Lenartu«. — 12.15 Vera in naš čas. — 13.00 Kdo, kdaj, zakaj, odmevna tedna v naši deželi. — 14.45 Sestanek kvinteta Avsenik. — 18.30 Goriški obisk (11) »Štandrež«. — 21.00 Ljudska opravila in opasila: Niko Kuret: (15) »Došel, došel je Zeleni Jurek«. — 21.30 Mozart: Trio št. 4 v E-duru K. 542.

Ponedeljek: 18.00 Italijanščina po radiu: 25. lekcija. — 18.30 Glasba 18. stoletja: Couperin - Albinoni. — 19.00 Znanost in tehnika: »Century 21. Exposition v Seattlu«. — 20.30 Rossini: »Gospod Bruschino« opera v enem dejanju.

Torek: 8.30 Slovenske zborovske skladbe. — 10.00 Koncert za praznik dela. — 14.40 Dalmatinski tamburaški ansambel. — 16.00 Izredna oddaja - »Aškerčeva stara pravda«. — 18.00 Radijska univerza: Montajenti: »Zakaj sličimo svojim roditeljem« (2). — 18.30 »Glasbeno življenje v Milanu v 17. stoletju«, 2. oddaja. — 21.00 Drame in epoke naše stoletja: »Armenska elegija«.

Sreda: 18.00 Slovenščina za Slovence. — 18.30 Italijanski operni pevci (18) »Toti Dal Monte«. — 19.00 Zdravstvena oddaja. — 20.30 »Sentpeter«, drama v petih dejanjih. — 22.35 Solistični koncerti iz glasbe našega stoletja.

Četrtek: 18.00 Radijska univerza: (2) »O prebivalstvu kot drugi osnovi evropskega gospodarstva«. — 18.30 Mladi solisti. — 19.00 Lepo pisanje. — 20.30 Simfonični koncert orkestra tržiške filharmonije.

Petek: 18.00 Italijanščina po radiu - 25. lekcija. — 19.00 Sola in vzgoja: »Veliki slovenski vzgojitelj Anton Martin Slomšek, ob stoletnici smrti«. — 21.00 Koncert operne glasbe. — 22.00 Novele 19. stoletja: Antonio Ghislanzoni: »Igra v štirih«.

Sobota: 14.40 Pojeta Betty Jurkovič in Marjana Deržaj. — 15.30 »Stanovanje št. 14«, igra v treh dejanjih. — 17.45 Dante Alighieri: Božanska komedija - Nebesa - 25. spev. — 19.00 Pomenek s poslušalkami. — 20.30 Teden v Italiji. — 20.40 Ljubljanski zbor »Emil Adamič«.

OBVESTILA

V TOREK 1. MAJA bo Olimpija imela v gosteh Odbojarski klub iz Kanale. Tekma se bo vršila ob 10.30 popoldne na igrišču v Drevoredu XX. Septembra. Najvišji in gledalci so vabljeni, da prihitijo v velikem številu gledat to srečanje. Odbojkarji iz Kanale igrajo v prvi seriji Slovenije, in imajo dva državna reprezentanta v svojih vrstah.

DAROV

Za Marijin dom v Rojanu: S. A. 17.000; Bandelli 3.000; S. R. 10.000; Hrobat Pavla 1.000; č. g. Karel Kozina 5.000; I. Bole 1.000; družina Cink 1.000; G. V. 5.000; Bizjak Darjo 3.000; N. N. 1.000; č.č. Solske sestre od Sv. Ivana 5.000; Natali Alojzija 4.000 lir. — Bog plačaj!

*

Za Katoliški dom: Černigoj Karel, Težič 5.000; N. N. družbenica 10.000; Marija na družba za april 12.000; N. N. 1.000; N. N. 500; Blagajničarka Z. K. 1.000; N. N. preskrbel 500 cipresnih sadik; N. N. 1.000; dve družbenici 15.000 lir.

*

LISTNICA UREDNIŠTVA

Slovenec iz Skednja: Prejeli smo Vaše pismo, a se z njegovimi pripombami v celoti ne strinjamo. Zdijo se nam preveč splošne in bi verjetno Vaše pismo bolj škodilo kot koristilo.

*

SMARNICE V GORICI. S 1. majem se začnejo šmarnice. V Gorici bodo kot lani, ob 6^h jutraj v stolnici, ob 8^h zvečer pri Sv. Ivanu. Ene in druge bodo s sv. mašo.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 20, osmrtnice L 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici